

LEKGETHO LA LEKENO LA KGWEBO

Ke sefe se Setjha?

- **28 Pherekong 2019 - Ho tla qalwa ka Dikotlo tsa Tsamaiso tsa Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT)**

SARS e tla qala ka dikotlo tsa Tsamaiso tsa CIT ho tloha ka la 28 Pherekong 2019. Ho tla ba le dikotlo tsa tsamaiso hodima dikhampani tse fumanang tseko ya makgaolakang ya hore di fane ka kgutliso. Ho latela dintlha tsa Karolo ya 210 ya Molao wa Tsamaiso ya Lekgetho wa 2011, ho se ikobele ho fana ka dikgutliso tse hlokehang tsa CIT di ka baka hore ho be le kotlo, hobane:

- Ebang SARS e ikgotsofaditse hore ho se ikobele tefo ya lekgetho ho etswang ke motho ya boletsweng karolwaneng ya (2) ho feela ho le teng, ho sa kenyeletswa ho se ikobele tefo ya lekgetho ho boletsweng karolong ya 203, SARS e tlameha ho fana ka 'kotlo' ho latela Tafole e karolong ya 211.
- Ho se ikobele tefo ya lekgetho ke ho hloleha ho ikobela boitlamo bo behilweng le bo teng kapa bo tlasa Molao wa lekgetho mme ho hlahella lenaneng la setjhaba le ntshitsweng ke Khomeshenara, ntle le:
 - ho hloleha ho lefa lekgetho ka lebaka la kotlo e thehilweng hodima phesente e tlasa Karolo ya C; kapa
 - ho se ikobele tefo ya lekgetho ka lebaka la kotlo ya ho se talole tshole e tlasa Kgaolo ya 16.

Dikotlo di qala pakeng tsa R250 ho isa ho R16 000 kgwedi ka nngwe ha ho se ikobele tefo ya lekgetho ho ntse ho tswela pele, sena se itshetlehile hodima tahlehelo e hlahlobilweng ya khampani kapa lekeno le lefisiwang lekgetho. Dikhampani tse nang le dikgutliso tsa CIT tse morao di koptjwa ho nehelana ka dikgutliso tse tsona ho SARS pele ho mafelo a Pudungwana 2018 ho lokisa ho se ikobele tefo ya lekgetho le ho thibela dikotlo tse ka bang teng.

Ka kopo hlokomela hore ke setlamo bakeng sa dikhampani tse ngodisitsweng ho nehelana ka dikgutliso tsa tsona tsa lekgetho la lekeno. Ebang khampani e le e bobileng, e ntse e lokela ho nehelana ka dikgutliso tse morao pele ho 2018, ho qoba ho fumantshwa kotlo. Motjha wa ho se amehe ka 2018 o hlalositse [Tsebisong ya 600 ya la 15 Phuptjane 2018](#).

- **Sehla sa ho Faela Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT): Diphetho tsa bohlokwa tse tlang**

SARS e ntse e ntjhafatsa mekgwatshebetso le metjha e mabapi le ho faelwa ha dikgutliso tsa Lekgetho la Lekeno la Dikhampani hore ho be le sebaka sa diphetho tsa molao mmoho le dintlafatso tse ntseng di tswela pele:

- Ntlafatso ya foromo ya jwale ya ITR14 hore e tle e tsebe ho dumella diphetho tsa moraora tjena tsa molao
- Ho kenngwa ha lesedi le mabapi le dialawense tse itseng tse ikgethang tse ileng tsa tsekwa pejana
- Ho nkelwa sebaka ha ITA34 ke Tsebisong e ntjha ya Hlahlobo (ITA34C)
- Dintlafatso mangolong ka lebaka la ho rehwa botjha ha ITA34 e seng e bitswa ITA34C mmoho le diphetho tsa molao.

Bakeng sa selemo sa hlahlobo sa 2018, ditlhoko tsa ho faela di eme tjena:

- Khampani ka nngwe kapa motho e mong eo e leng motho ho ya ka molao, eo e leng moahi ya:-
 - fumanang mopotso kaofela (pele ho ditloso) o fetang R1 000
 - nang le thepa tsa tjelete e fetang R1 000 kapa ya nang le dikoloto tsa ho feta R1 000 ka nako efe kapa efe ya selemo sa hlahlobo sa 2018
 - nang le kuno efe kapa efe ya tjelete kapa tahlehelo ya tjelete ya ho feta R1 000 ho tswa ho tlohelweng ha thepa eo Sejule ya Borobedi ya Molao wa Lekgetho la Lekeno e amanang le yona, kapa
 - nang le lekeno le lefisiwang lekgetho, tahlehelo e hlahlobilweng kapa tahlehelo ya tjelete e hlahlobilweng, o tlameha ho nehelana ka kgutliso.

Ka kopo hlokomela hore ke setlamo bakeng sa dikhampani tse ngodisitsweng ho nehelana ka dikgutliso tsa tsona tsa lekgetho la lekeno. Ebang khampani e le e bobileng, e ntse e lokela ho nehelana ka dikgutliso tse morao pele ho 2018, ho qoba ho fumantshwa kotlo.

- **7 Tlhakubele 2018 - Nako ya mohau ya ho nyehelwa ha sejule e ntjha ya IT10B ya Dikhampani tsa Matjhabeng tse Laolwang (CFC)**

Ka la 26 Hlakola 2018, sejule ya kgale ya IT10B Adobe PDF e ile ya nkelwa sebaka ke sejule e nolofaditsweng ya MS Excel IT10B. Sejule ena e ntjha e kgontsha balefalekgetho ho tsebahatsa lesedi lohle la CFC bakeng sa dilemo tsa hlahlobo tsa 2012 le ho ya pele sejuleng e le nngwe e momahaneng e sa feteng mothamo wa ho hlomathisa wa SARS eFiling.

Hore ho akaretswe balefalekgetho ba seng ba lokisitse lesedi la di-CFC tsa bona sejuleng ya kgale, SARS e tla **neha balefalekgetho bohle nako ya mohau moo disejule tsa kgale di tlang ho amohelwa e le tokomane ya nnete ya tshebetso bakeng sa dinyehelo tsohle tsa lekgetho la lekeno tsa pele ho la 1 Phuptjane 2018**. Moedi o mabapi le ho hlomathisa disejule tsa pele tse 10 jwalo ka ditokomane tsa tshebetso kgutlisong ya lekgetho la lekeno, moo e leng hore ho na le le di-CFS tse fetang 10, e tla dula e sebetsa ha ho tluwa sejuleng ya kgale. Le ha ho le jwalo, SARS, e kgothaletsa balefalekgetho ba sokang ba lokisa lesedi la bona la CFC ho sebedisa sejule e nolofaditsweng ya MS Excel IT10B.

Ho tloha ka la 1 Phuptjane 2018 balefalekgetho bohle, mmoho le le batho bafe kapa bafe ba amehang, bao bonnyane ba neng ba na le ditokelo 10% tsa ho ba le seabo tsa 10% ho CFC efe kapa efe ba tlameha ho tlatsa lesedi la CFC ka hara sejule ena e ntjha ya IT10B. Sejule ena e ntjha ya IT10B e tlameha ho hlomathiswa e le tokomane ya tshebetso ha ho tluwa ho di-CFC tsa dikgutliso tsohle tsa lekgetho la lekeno tse nyehetsweng ho tloha ka la 1 Phuptjane 2018 le ho ya pele.

- **26 Hlakola 2018 – Dintlafatso tsa Kgutliso ya Lekgetho la Lekeno la Dikhampani (ITR14)**

SARS e bile le diphetoho tse mmalwa Kgutlisong ya Lekgetho la Lekeno la Dikhampani ka la 26 Hlakola 2018. [Bala tse ngata mona.](#)

Lekgetho la Lekeno la Kgwebo ke eng?

Lekgetho la Lekeno la Kgwebo (CIT) ke lekgetho la dikhampani tseo e leng tsa Rephablike ya Afrika Borwa (ke hore tse thehilweng tlasa melao ya, kapa tse tsamaiswang ka hara Rephablike, mme tse fumanang lekeno ka hara kapa ka ntle ho Rephablike. Dikhampani tseo e seng tsa mona empa di sebetsa ka lekala kapa di na le botheho ba ho ya ho ile ka hara Rephablike mme di angwa ke lekgetho la lekeno lohle la mohlodi o ka hara Rephablike.

Le tobile mang?

CIT e shebane le (empa ha e felle feela) dikhampaning tse latelang tse angwang ke Molao wa Lekgetho la Lekeno, wa 1962 bakeng sa tefo ya lekgetho la lekeno lohle le fumanang ke kapa le ba hlometseng ka nako ya selemo sa ditjhelete:

- Dikhampani tsa setjhaba tse lenaneng la mebaraka ya diabo
- Dikhampani tsa setjhaba tse seng lenaneng la mebaraka ya diabo
- Dikhampani tsa Praevete
- Dikoporasi tse Kwetsweng
- Dihlopha tsa boikopanyi
- Dikhampani tsa Boikopanyi tsa Botsetedi
- Koporasi ya Dikgwebo tse Nnyane (s12E)
- Makgotla a Taolo ya Bodulo
- Dikhampani tsa Karolelano ya Boloko
- Dikhampani tse Bobileng
- Dikhampani tse tswelang setjhaba molemo.

Ke tlameha ho nka mehato efe?

- **Ingodise ho ba molefalekgetho**

Kgwebo e nngwe le e nngwe e nang le boikarabelo ba ho lefa lekgetho tlasa Molao wa Lekgetho la Lekeno wa 1962, e lokela ho ingodisa le SARS jwalo ka molefalekgetho. O ka ingodisa hang feela bakeng sa mefuta ya makgetho a fapaneng ka ho sebedisa [mokgwatshebetso wa lesedi la tlelaente](#).

Keletso ya Bohlokwa: Le pele o ka qala ho tlatsa ITR14 ya hao netefatsa hore dintlha tsa kgwebo ya hao ke tsa moraorao tjena. Jwale etela '[boloka dintlha tsa ka tsa kgwebo di ntjhafetse](#)' ho fumana mokgwa wa ho etsa sena.

- **Nehelana ka kgutliso ya selemo ka seng ya lekgetho**

Bakeng sa selemo sa hlahobo sa 2018, ditlhoko tsa ho faela di eme tjena,

- Khampani ka nngwe kapa motho e mong eo e leng motho ho ya ka molao, eo e leng moahi ya:-
 - fumanang moputso kaofela (pele ho ditloso) o fetang R1 000
 - nang le thepa tsa tjelete e fetang R1 000 kapa ya nang le dikoloto tsa ho feta R1 000 ka nako efe kapa efe ya selemo sa hlahobo sa 2018
 - nang le kuno efe kapa efe ya tjelete kapa tahlehelo ya tjelete ya ho feta R1 000 ho tswa ho tlohelweng ha thepa eo Sejule ya Borobedi ya Molao wa Lekgetho la Lekeno e amanang le yona, kapa
 - nang le lekeno le lefisiwang lekgetho, tahlehelo e hlahlobilweng kapa tahlehelo ya tjelete e hlahlobilweng, o tlameha ho nehelana ka kgutliso,

Dikgutliso di ka nyehelwa ka mokgwa wa elektronike ka tsela ya e-Filing kapa ka letsoho [lekalleng la SARS](#) moo molefalekgetho a ngodisitsweng teng.

- **Nehelana ka dikgutliso tsa lekgetho la nakwana**

Hodima dikgutliso tsa selemo ka seng, khampani ka nngwe e lokela ho nehelana ka dikgutliso tsa lekgetho la nakwana. Mokgahlelo wa pele wa dikgutliso tse na o lokela ho nyehelwa dikgweding tse tshela tsa maqalo a selemo mme wa bobedi mafelong a selemo mme di lokela ho kenya kakanyo ya paloyohle ya lekeno le tlang o lefisiwang lekgetho le fumanweng kapa le tlang ho fumanwa ka nako eo. Tefo ya lekgetho e tlameha ho tsamaya le kgutliso. Tefo ya borarao ya "tlatsetso" e ka nna ya etswa dikgweding tse tshela ka mora ho fela ha selemo.

Keletso ya Bohlokwa: Ha o tlatsa kgutliso ya hao, o tla lokela hore o nehelane ka khoutu ya SIC ya kgwebo ya hao. Ho fumana khoutu ya hao e amehang, ka kopo [tobetsa mona](#).

Ebe CIT e lokela ho leshwa neng?

Lekgetho la Nakwana

- Tefo ya pele – dikgweding tse tshela ho tloha maqalong a selemo sa hlahobo
- Tefo ya bobedi – ka la kapa pele ho letsatsi la ho qetela la selemo sa hlahobo
- Tefo ya borarao – dikgweding tse supileng ka mora selemo sa hlahobo sa balefalekgetho mafelong a Hlakola le dikgweding tse tshela ka mora selemo sa hlahobo mabakeng ohle a mang.

Lekgetho la Hlahobo

Tefo ya lekgetho ka lebaka la tsebiso ya hlahobo e ntshitsweng ke SARS e tlameha ho etswa ka nako e totobaditsweng tsebisong e jwalo.

Lekgetho la Lekeno la Kgwebo le leshwa ka sekgahla sa 28%.

Ebe CIT e lokela ho leshwa jwang?

Ditefo di ka etswa ka ho sebedisa boikgethelo bona bo latelang:

- Ho banka ka inthanete
- Phethiso ya matlole ka mokgwa wa elektronike
- Ditefo bankeng
- [eFiling](#)
- Mokgwa o potlakileng wa tefo (Swift payment) mme ona o ama ditefo tsa matjhabeng feela.

Hlokomela: Ka kopo boha tataiso ya [Melao ya SARS ya Tefo](#) mabapi le lesedi le leng le mabapi le mekgwa ya tefo.

Ho fumana lesedi le leqepheg lena ka dipuo tse fapaneng tobetsa dikgokedi tse ka tlase: